

CZU 343.13

CONDIȚIILE ȘI PROCEDURA DE ÎNȚIERE A JUDECĂRII CAUZEI PE BAZA PROBELOR ADMINISTRATE ÎN FAZA DE URMĂRIRE PENALĂ.

Sanda ȚONCU,
master în drept, drd., USM

REZUMAT

Întru respectarea tuturor rigorilor și principiilor, pentru a se evita orice confuzie sau derogare și pentru a se asigura legalitatea, orice acțiune necesită în mod obligatoriu să fie ghidată de anumite condiții. Astfel, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată, dacă sunt îndeplinite cumulativ anumite condiții.

Cuvinte-cheie: procedura simplificată, cauzele penale, condițiile și procedura de inițiere a procedurii sumare.

CONDITIONS AND PROCEDURE FOR INITIATING THE TRIAL PROCEDURE ON THE BASIS OF SAMPLING ADMINISTRATION IN THE CRIMINAL PROCEEDINGS.

Sanda TSONKU
master in law, postgraduate, MSU

SUMMARY

In order to avoid any confusion or derogation and to ensure legality, all action must necessarily be guided by certain conditions in order to comply with all the principles and principles. Thus, the simplified procedure for the prosecution of criminal cases on the basis of evidence administered during the criminal investigation phase is in fact an abbreviated procedure based on a plea of guilty and can be applied if certain conditions are cumulatively fulfilled.

Keywords: simplified procedure, criminal cases, conditions and procedure for initiating the summary procedure.

Introducere. Important de menționat, este faptul că în legătură cu democratizarea tuturor sferelor vieții sociale, Republica Moldova și-a creat propria legislație procesual-penală ajustată standardelor europene. Sistemul nostru de drept a fost adaptat în spiritul Declarației Universale a Drepturilor Omului, au fost ratificate acorduri, convenții internaționale, desfășurându-se intensiv procesul de adaptare a legislației naționale la normele internaționale corespunzătoare. Iar omul, în relațiile sale juridice cu statul participă în calitate de subiect egal în drepturi și nu în calitate de obiect al activității statului [5, p. 271; 6, p. 4].

Modificările vizate vin întru implementarea recomandărilor Comitetului Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei nr. (87) 18 din 17.09.1987. În acest sens, menționăm că prin Recomandarea nr. (87) 18 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind

simplificarea justiției penale s-a reținut că lentoarea justiției penale ar putea fi remediată nu numai prin mijloacele care îi sunt acestea destinate și prin modul în care aceste mijloace sunt întrebuințate, ci mai ales printr-o mai bună definire a priorităților în cadrul politicii penale, atât în ceea ce privește forma, cât și fondul prin:

- recurgerea la principiul oportunității urmăririi penale ;

- recurgerea, pentru a rezolva problema infracțiunilor minore și a celor comune, la:

- așa-numitele proceduri sumare,

- tranzacții între autoritățile competente în materia penală și alte autorități interveniente, ca o posibilă alternativă la urmărirea penală,

- așa-numitele proceduri simplificate;

- simplificarea procedurii jurisdicționale ordinare.

În acest sens, drept rezultat al creării propriilor norme procesu-

al-penale, în vederea instituirii așa numitei proceduri sumare, prin Legea nr. 66 din 5 aprilie 2012, pusă în aplicare din 27 octombrie 2012, a fost completat CPP cu art. 364¹ care reglementează procedura de judecare a cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, care reprezintă o nouă modalitate de judecare a cauzelor penale prin procedură simplificată. Pentru aplicarea corectă și uniformă a prevederilor art. 364¹, Curtea Supremă de Justiție a elaborat Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești, dar, cu părere de rău, în activitatea instanțelor judecătorești deseori apar dificultăți, de aceea este binevenită studierea acestui subiect la nivel teoretico-practic și comparativ pentru a exclude neclaritățile cu privire la acest subiect [4].

Scopul studiului rezidă în abordarea teoretico-practică a

condițiilor și procedurii de inițiere a judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în contextul creării procedurii simplificate.

Discuții și rezultate obținute. În corespundere cu prevederile art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul poate solicita judecarea cauzei conform procedurii simplificate doar printr-un înscris autentic.

În felul acesta, cu titlu de primă condiție, este necesară anexarea la dosar a solicitării inculpatului de a fi judecată cauza în procedură simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală. De asemenea, cererea inculpatului trebuie să intervină până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță. Neapărat, cererea inculpatului trebuie să conțină mențiunea privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe. Probele administrate în faza de urmărire penală trebuie să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse. Existența nedorinței inculpatului de a se administra probe noi.

E de reținut, că prin înscris autentic, înțelegem acel înscris întocmit cu solemnitățile cerute de lege, și anume, acest înscris trebuie, în mod obligatoriu, să fie întocmit de către însuși inculpatul. Astfel, că sub aspectul forței probante, înscrisul autentic face credință despre datele expuse în el și se bucură de prezumția de validitate. Mai mult decât atât, având în vedere și conținutul declarației, reiese că aceasta trebuie să fie expresă și neechivocă.

Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrisul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriu,

solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe [3, pct. 1].

Din conținutul prevederilor art. 364¹ alin. (3) Cod de procedură penală desprindem că, în înscrisul autentic, inculpatul urmează să specifice că probele îi sunt cunoscute, le înțelege conținutul și asupra lor nu are obiecții.

Dacă e să relevăm conținutul înscrisului autentic al inculpatului, atunci acesta va cuprinde atât recunoașterea faptei/faptelor descrise în rechizitoriu, cât și solicitarea expresă ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Aceste condiții, cu privire la înscrisul autentic trebuie întrunite cumulativ, ținând seama că declarația inculpatului nu este un act formal, ci unul substanțial, de fond.

Din formularea art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală rezultă că declarația făcută într-un înscris autentic poate fi realizată doar în fața primei instanțe și până la începerea cercetării judecătorești. Legea instituie astfel un termen de decădere, a cărui nerespectare e sancționată cu respingerea, ca tardivă, a cererii de judecare a cauzei în procedura simplificată [3, pct. 2].

În altă ordine de idei, după cum am menționat și anterior, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, judecata se face pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu. Mai mult decât atât, inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei/faptelor așa cum au fost reținute în rechizitoriu, întrucât în cazul în care inculpatul contestă încadrarea juridică a faptei, dispo-

zițiile art. 364¹ Cod de procedură penală nu vor putea fi aplicate.

Astfel, prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală impun, cât se poate de clar, că declarația de recunoaștere a faptei/faptelor reținută în rechizitoriu să fie însoțită de o solicitare de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește.

Formulând solicitarea de a judeca cauza pe baza probelor administrate în fază de urmărire penală, inculpatul renunță neechivoc la dreptul de a interoga martori în fața instanței. Renunțarea nu este contrară art. 6 Capitolul 3 lit. d) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul consacrat de aceste dispoziții neavând caracter absolut.

Precizarea în declarația inculpatului, precum că acesta cunoaște și își însușește probele administrate în faza de urmărire penală, este necesară, deoarece renunțarea la audierea publică a martorilor trebuie făcută în cunoștință de cauză [3, pct. 2].

Menționăm că Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale la art. 6 Capitolul 3 lit. d) prevede “Orice acuzat are, în special, dreptul să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării” [1, p. 3].

Ulterior, instanța de judecată verifică dacă declarația care este cuprinsă într-un înscris autentic întrunește condițiile cerute, este făcută în cunoștință de cauză și însoțită de solicitarea de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Dacă se constată că cererea este incompletă, instanța va solicita inculpatului să aducă lămuririle necesare și, după caz, să o completeze.

Astfel, instanța de judecată va adresa inculpatului care a depus o cerere de judecare a cauzei în procedură simplificată întrebarea, dacă își susține declarația precum că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și dacă solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, consemnând această declarație în procesul-verbal al ședinței de judecată, ce este semnat de către inculpat și avocatul său.

În cazul când inculpatul este minor această declarație în procesul-verbal se semnează și de către reprezentantul legal al minorului.

Instanța de judecată este obligată să explice inculpatului consecințele opțiunii de a fi judecată cauza în conformitate cu procedura care este reglementată de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În mod obligatoriu, președintele ședinței de judecată acordă cuvânt procurorului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și apărătorului pentru a-și expune opiniile asupra cererii formulate de către inculpat în acest sens.

De menționat este faptul că această declarație poate fi depusă și în cadrul ședinței preliminare, astfel că atunci când declarația de judecare a cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală s-a făcut în cadrul ședinței preliminare, la momentul exercitării prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, președintele ședinței de judecată anunță părțile că, conform încheierii adoptate anterior, cauza va fi judecată în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale [3, pct. 3].

Totuși, dacă la punerea pe rol a cauzei penale, inculpatul ori apă-

rătorul lui nu au solicitat judecarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, acest drept poate fi valorificat în partea pregătitoare a ședinței, până la începerea cercetării judecătorești, după realizarea măsurilor enumerate în art. 354-363 Cod de procedură penală.

În cazul în care, la terminarea urmăririi penale, învinuitul s-a abținut de a se prezenta pentru a lua cunoștință de materialele cauzei și nu a primit rechizitoriu, instanța obligatoriu purcede la îndeplinirea măsurilor prevăzute de art. 358 alin. (3) Cod de procedură penală.

După realizarea acțiunilor corespunzătoare, se va putea pune în discuție posibilitatea judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

E de reținut, că recunoașterea faptelor poate fi făcută și de inculpatul minor. Astfel că, la întocmirea înscrisului autentic, persoana minoră trebuie să fie asistată de reprezentantul său legal (art. 66 alin. (7) Cod de procedură penală), recunoscut în această calitate în modul prevăzut de lege, precum și de pedagog sau, după caz, de psiholog și, în mod obligatoriu, de apărător, care vor contrasemna cererea și declarația făcută de minor în ședința de judecată.

Totodată, simpla manifestare de voință a inculpatului de a recurge la procedura instituită de dispozițiile art. 364¹ din Cod de procedură penală și declarația formală de recunoaștere a faptei nu conduc automat la aplicarea acestei proceduri și a unei pedepse prevăzute de art. 364¹ alin. (8), instanța de judecată fiind cea care, verificând condițiile impuse de dispozițiile art. 364¹, dispune de a aplica această procedură sau de a respinge solicitarea inculpatului de a judeca cauza în procedura simplificată.

Din prevederile art. 364¹ alin.

(4) Cod de procedură penală rezultă că procedura simplificată este aplicabilă doar, dacă din probele administrate în cursul urmăririi penale reiese că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse.

Din conținutul acestei norme desprindem că aplicarea procedurii simplificate este posibilă numai atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat [3, pct. 4].

Respectiv, din cele menționate anterior reiese un alt șir de condiții care trebuie întrunite pentru a fi posibilă aplicarea procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, suficiența probatoriului urmează să fie examinată de judecător sub aspectul concluziei, pertinentei și utilității probelor acumulate, deoarece regula potrivit căreia mijloacele de probă obținute în mod ilegal nu pot fi folosite în procesul penal în cadrul oricărei proceduri, fie că e generală sau simplificată.

Insuficiența probatoriului nu poate fi complinită sau acoperită prin declarația inculpatului de recunoaștere a faptelor. Când această condiție nu este îndeplinită, instanța va respinge cererea de judecare a cauzei în procedură simplificată. În situația în care insuficiența probatoriului se constată abia cu prilejul deliberării, se va relua cercetarea judecătorească și cauza va fi judecată în procedura generală.

Până la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹, judecătorul la fel este obli-

gat să verifice dacă rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală, actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană (de pildă, se reține utilizarea torturii sau a tratamentelor inumane sau degradante pe parcursul audierilor), fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

Trebuie să verifice materialele dosarului și să ajungă la concluzia că probele administrate în faza urmăririi penale confirmă că fapta imputată inculpatului constituie infracțiune prevăzută de Partea Specială a Codului penal și care îi dovedesc vinovăția în săvârșirea ei, precum și că în cauză sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului, care permit condamnarea acestuia cu stabilirea pedepsei.

În cazul în care în urma controlului preliminar a cauzei penale se constată că există vreo încălcare a normelor imperative din Codul de procedură penală sau din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite dincolo de orice dubiu rezonabil, instanța de judecată va respinge cererea de judecare potrivit procedurii simplificate.

Instanța se pronunță printr-o încheiere, prin care dispune judecarea cauzei în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Conform art. 364¹ alin. (4) și art. 342 alin. (3) Cod de procedură penală, încheierea, prin care in-

stanța admite cererea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, se adoptă de către judecător și se include în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierea nefiind susceptibilă căilor de atac.

Respectiv, din momentul pronunțării încheierii, inculpatul nu mai poate renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate.

Dacă, eventual, inculpatul ori apărătorul lui, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, în timpul audierii ori după aceasta, renunță la procedura simplificată, instanța, prin încheiere protocolară, va indica că renunțarea nu poate fi admisă.

Legiuitorul fiind preocupat de asigurarea accesului liber la justiție și garantarea dreptului la apărare în egală măsură tuturor părților în proces, a prevăzut anumite drepturi și pentru partea vătămată.

Astfel, atunci când în cauză participă partea vătămată căreia prin infracțiune i-au fost cauzate daune materiale sau/și morale, în legătură cu care nu a fost înaintată acțiune civilă, instanța explică dreptul de a se constitui în calitate de parte civilă și de a cere repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Dacă partea vătămată solicită recunoașterea în calitate de parte civilă, instanța prin încheiere protocolară admite cererea și recunoaște, după caz, în temeiul art. 73 Cod de procedură penală, partea civilmente responsabilă, explicându-i acesteia și inculpatului drepturile și obligațiile determinate de exercitarea acțiunii civile în cauza penală.

Totodată, instanța va solici-

ta părții civile să-și formuleze pretențiile în aceeași ședință. Ca excepție, partea civilmente responsabilă, poate, în latura civilă, propune administrarea de probe care le dețin la acel moment și le prezintă instanței. În cazul când partea civilă nu și-a formulat acțiunea, acesta nu reprezintă temei de amânare a judecării cauzei.

În cele ce urmează ne vom focusa mai detaliat asupra condițiilor în care judecătorul poate respinge cererea inculpatului de a fi judecată cauza în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, analizând carul legal în vigoare, ținem să menționăm că, potrivit art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală „Instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea, dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și dacă sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse”, fapt ce denotă că la adoptarea procedurii în cauză și la introducerea acesteia în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, s-a ținut cont din start de cele 3 condiții, și anume: fapta există, constituie infracțiune, a fost săvârșită de inculpat.

Totuși, dacă pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, instanța apreciază că fapta există, a fost săvârșită de inculpat, dar nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, deci nu constituie infracțiune, soluția în cazul dat poate fi una de achitare.

Astfel, cu titlu de excepție numai în cazul când fapta conține formal semnele infracțiunii, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, situația reglementată de prevederile art. 14 alin. (2) Cod penal, instanța va pronunța o sentință de achitare.

Apreciem că instanța este chemată să se pronunțe asupra cererii inculpatului ca judecata să aibă loc în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin încheiere, la termenul la care inculpatul a declarat personal în ședință și prin înscris autentic că recunoaște în totalitate faptele reținute în rechizitoriu și că solicită aplicarea procedurii simplificate.

Considerăm că aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală este o opțiune a inculpatului, nu o obligație a judecătorului, chiar și atunci când inculpatul își recunoaște vinovăția și sunt îndeplinite toate condițiile de la art. 364¹ Cod de procedură penală. De altfel, această concluzie logică este confirmată și de modul în care judecătorii aplică prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Judecătorul întreabă inculpatul prezent dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în rechizitoriu și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă înțelege să se prevaleze de dispozițiile art. 364¹, adică dacă solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește [7, p. 9].

Practica judiciară relevă că, cel mai adesea, inculpații au cunoștință despre procedura instituită de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totuși, în situația în care inculpații nu cunosc instituția, judecătorul va trebui să folosească un limbaj accesibil, simplu și clar, pentru a explica beneficiile procedurii simplificate.

Dat fiind nivelul mediu sau chiar scăzut de pregătire al celor ce iau contact în mod frecvent cu legea penală, practica judiciară relevă cazuri în care procedura instituită de art. 364¹ Cod de procedură penală a fost prezentată ca un “premiu” acordat de legiuitor

inculpatului ce recunoaște în totalitate actele reținute în actul de sesizare și nu solicită administrarea de noi probe.

Conchidem că procedura de judecată în cazul judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală este o opțiune a inculpatului și devine o obligație pentru instanța de judecată doar la cererea acestuia și în măsura în care sunt îndeplinite și celelalte criterii analizate anterior.

Totodată, menționăm că, solicitarea inculpatului ca judecata să se desfășoare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește, este admisibilă doar în cazul în care aceasta este însoțită de recunoașterea săvârșirii faptelor reținute în rechizitoriu, iar din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Dacă primele două cerințe depind în exclusivitate de manifestarea de voință a inculpatului, îndeplinirea celei de a treia cerință este lăsată la aprecierea instanței, apreciere care nu poate fi una arbitrară, ci trebuie să se încadreze în limitele impuse de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Așadar, aplicarea procedurii simplificate devine o obligație pentru judecător, doar dacă sunt îndeplinite cumulativ cele trei cerințe enunțate.

În situația în care inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele reținute în rechizitoriu și solicită aplicarea procedurii simplificate, însă instanța apreciază că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, nu va fi obligată să aplice procedura simplificată, având posibilitatea de a respinge

cererea și a continua judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun.

Astfel, aplicabilitatea procedurii simplificate este facultativă, lăsată într-o primă etapă la latitudinea inculpatului, care poate opta între procedura de drept comun sau procedura simplificată. În cazul în care opțiunea sa vizează procedura simplificată, manifestarea sa de voință nu conduce în mod automat la admiterea cererii, ea trebuie dublată de aprecierea instanței cu privire la îndeplinirea condițiilor impuse de art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală.

Doar în acest din urmă caz se poate vorbi despre o obligație a instanței de a aplica procedura instituită de art. 364¹ Cod de procedură penală [7, p. 10].

Suplimentar, evidențiem faptul că, caracterul facultativ al procedurii simplificate de judecată în cazul recunoașterii vinovăției se desprinde și din expresiile folosite de legiuitor cu ocazia redactării art. 364¹ Cod de procedură penală, și anume “*inculpatul poate declara*”, “*judecata poate avea loc*”, “*instanța întreabă pe inculpat dacă solicită ca judecata să aibă loc*”.

Așadar, dacă inculpatul optează pentru procedura de drept comun, instanța de judecată nu are căderea de a face aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, întrucât nu există o solicitare din partea inculpatului în acest sens.

În acest caz, instanța va proceda la judecată potrivit procedurii de drept comun, cu respectarea principiului nemijlocirii, contradictorialității și oralității.

În cadrul acestei proceduri, judecătorul își va putea întemeia convingerea sa numai pe cele văzute și auzite în dezbateri și discutate acolo, sub observația și controlul său nemijlocit.

Deci, ceea ce deosebește procedura obișnuită de procedura simplificată, reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală este faptul că, în cazul acesteia din urmă, probele din cursul urmăririi penale nu mai trebuie administrate în mod nemijlocit de instanță în condiții de oralitate, contradictorialitate și publicitate, așa cum se face în cadrul procedurii generale [7, p. 10].

Astfel, în concluzie, susținem că, dacă inculpatul optează pentru procedura simplificată, instanța are posibilitatea fie de a admite cererea, fie de a o respinge, cu distincțiile reținute anterior.

Prin urmare, această alegere, strategică din punctul de vedere al apărării, trebuie făcută de inculpat și/sau apărătorul său, chiar înainte de începerea cercetării judecătorești.

Credem că, sub aspect psihologic, inculpatului îi vine greu să nu accepte posibilitatea pe care i-o oferă judecătorul, în ședință solemnă, de a beneficia de reducerea limitelor de pedeapsă, în condițiile în care el se știe vinovat de săvârșirea faptei și nu are de gând să tăgăduiască acest lucru.

Dreptul la apărare eficientă nu este propriu-zis restricționat prin textul de lege, dar cred că, practic, efectul psihologic al ofertei făcute de judecător este suficient de complex încât inculpatul să ajungă să-și autocenzureze opțiunile reale de apărare [7, p. 11].

Respectiv, conchidem că dispozițiile citate, care condiționează parcurgerea procedurii simplificate de certitudinea cu care rezultă din probele administrate în cursul urmăririi penale că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, nu exclud soluția achitării pe motiv că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Un alt moment este că judecătorul, prin admiterea cererii inculpatului de a fi judecat potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală este privit ca având convingerea deja formată pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale că infracțiunea există și a fost săvârșită de inculpat.

În concluzie, pornind de cele expuse, conchidem că rațiunea art. 364¹ Cod de procedură penală este echitabilă, nobilă, în spiritul dreptului procesual-penal contemporan, scutește, atât statul, cât și inculpatul de pierderi de timp și cheltuieli inutile, iar introducerea unei asemenea instituții în dreptul procesual-penal este un câștig și un factor de progres social.

Referințe bibliografice

1. *Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale*, Adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, a intrat în vigoare la 3 septembrie 1953, hotărâre privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a unor protocoale adiționale la această convenție nr. 1298-XIII din 24.07.97, publicată în ediția oficială „Tratate internaționale”, 1998, volumul 1.

2. *Codul de procedură penală al Republicii Moldova*, adoptat la 14.03.2003, M.O. nr. 104-110/447 din 07.06.2003.

3. *Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești*, nr. 13, 16.12.2013.

4. *Ghid cu privire la aplicarea pedepsei*, aprobat prin hotărârea Plenului CSJ nr. 15 din 22 decembrie 2014.

5. Dolea I. *Considerente privind perspectiva utilizării hotărârilor judecătorești ca izvor de drept în procesul penal*, Analele științifice ale Universității de Stat din Moldova, Vol. I, 2003.

6. Dolea I. *Un nou concept în procedura penală*, Revista Națională de Drept, nr. 4, 2003.

7. Saharov N., Gorea B.-C.,

Considerații referitoare la controversata implementare a procedurii instituite de art. 320¹ din Codul de procedură penală “Dreptul” (România), 2012, nr. 8.

DESPRE AUTOR /
ABOUT AUTHOR

Sanda ȚONCU
master în drept, drd., USM,
master in law, postgraduate, MSU
e-mail: sanda.toncu@yahoo.com
tel.: 060822422